

С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТИ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

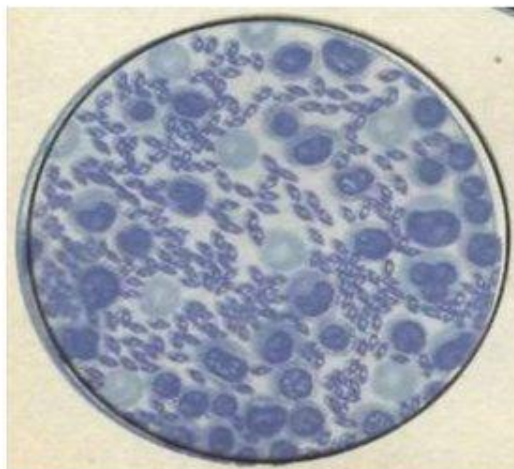
СӨ Ж

Орындаған: Жомартбаева А.С
Факультет: ҚДС 001-01 3-курс
Тексерген: **Алимханова К.Н.**

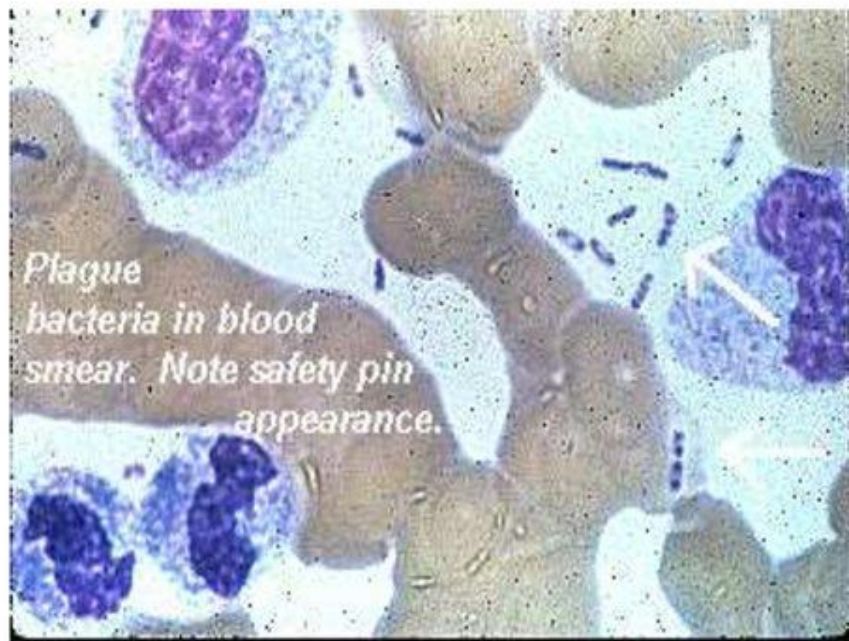
ОБА ҚОЗДЫРҒЫШЫ

Бұлар грам теріс, спора түзбейтін таяқшалар, оларды биохимиялық, антигендік ж/е т.б. қасиеттері бойынша ажыратады.

Оба қоздырғышы - **Y.pestis** 1894 жылы А.Иерсен ашқан болатын.

Y.pestis, Леффлер әдісі б/ша бояу (метил көк)

Y. pestis қанның жұғынында.

Обаның клиникалық көріністері

- Терілік, бубонды, терілік-бубонды;
- Біріншілік-септикалық;
Екіншілік-септикалық;
- Біріншілік - өкпелік,
Екіншілік- өкпелік;
- Ішектік оба (өте сирек кездеседі).

**Бубонды
оба**

**Септикалық
формасы**

Оба эпидемиологиясы

Инфекцияның негізгі көзі –

1) Кеміргіштер, берілу түрі:

- – трансмиссивті инфицирленген бүргелер арқылы
- - КОНТАКТТЫ
- - алиментарлық

2) Обаның өкпелік түрімен ауыратын адамдар, берілу жолы:

- - ауа - тамшылы

Обаның эпидемиологиясы

Обаның МБІ

- Барлық зерттеулер арнайы зертханаларда, арнайы қорғаныш киімдерімен жүргізіледі.

Обаның биологиялық қасиеттері

- **V және W ақуыздар:** - иерсиниялар септицемия тудырады.
- **Экзотоксин:** -цитотоксикалық қабілеті бар, фагоциттердын жылжыуын тежейді.
- **(F-1) антиген:**
- **Коагулаза және плазминоген:**
Коагулаза тромб тузелгенің шақырады.
- **Плазминоген – ағзада таралуын**
шақырады, СЗв бузады.

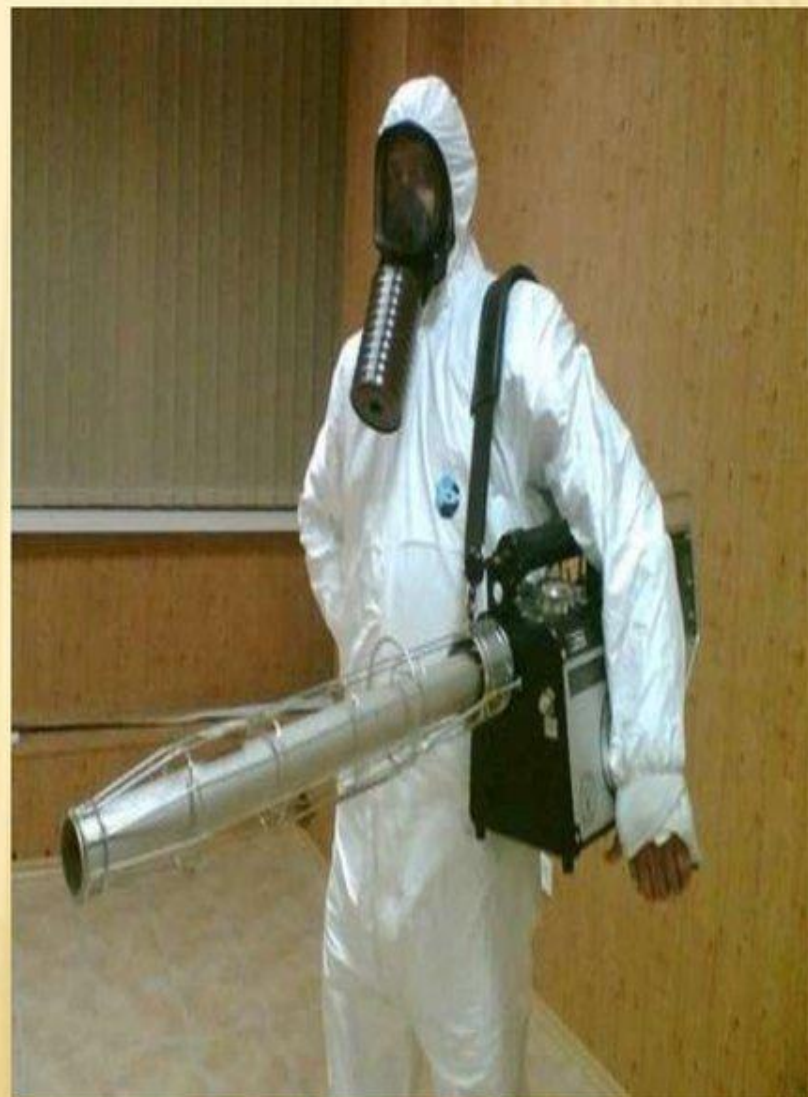
Обаның микробиологиялық диагностикасы

- Зертханалық диагностика әдістері:
- Экспресс-әдіс –иммунофлуоресцентті тіке
- Микроскопиялық (бактериоскопиялық)
- Бактериологиялық
- Серологиялық (ИФА)
- Биологиялық
- Молекула-генетикалық(ПЦР)

АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ:

- ✦ Аурудан алдын ала сақтандыру үшін ауру шыққан жерлерге эпизоотол. және эпидемиол. тексеру жүргізіледі; сол аймақтағы тұрғындардың денсаулығы үнемі бақылауда болады; ауру ошағы дамыған жерге дератизация, дезинсекция және дезинфекция, сан.ағарту жұмыстары жүргізіледі; шет елге баратын жолаушыларға обаға қарсы вакцина егіліп, ал келушілерге арнайы бақылау жүргізіледі.

Туляремия

- Туляремия табиғи-ошақты зоонозды ауру.
- Туляремияның табиғи ошағы барлық жерлерде кездеседі.
- Алғаш туляремия ХХ –шы ғасырдың басында АҚШ белгілі болды, Туляре – деген штатта осыған байланысты аталған
- Mc Coy Charin қатысуында 1912 жылы ауру қосаяқтан қоздырғыш бөлініп алынды

Алдын алу және емдеу

- **Антибиотиктер-** стрептомицин, хлорамфеникол.
- Алдын алу – тірі әлсіз вакцина Гайский-Эльберт дайындаған.
- Аллергиялық әдіс –Пирке сынамасы вакцинациядан кейін жүргізіледі.

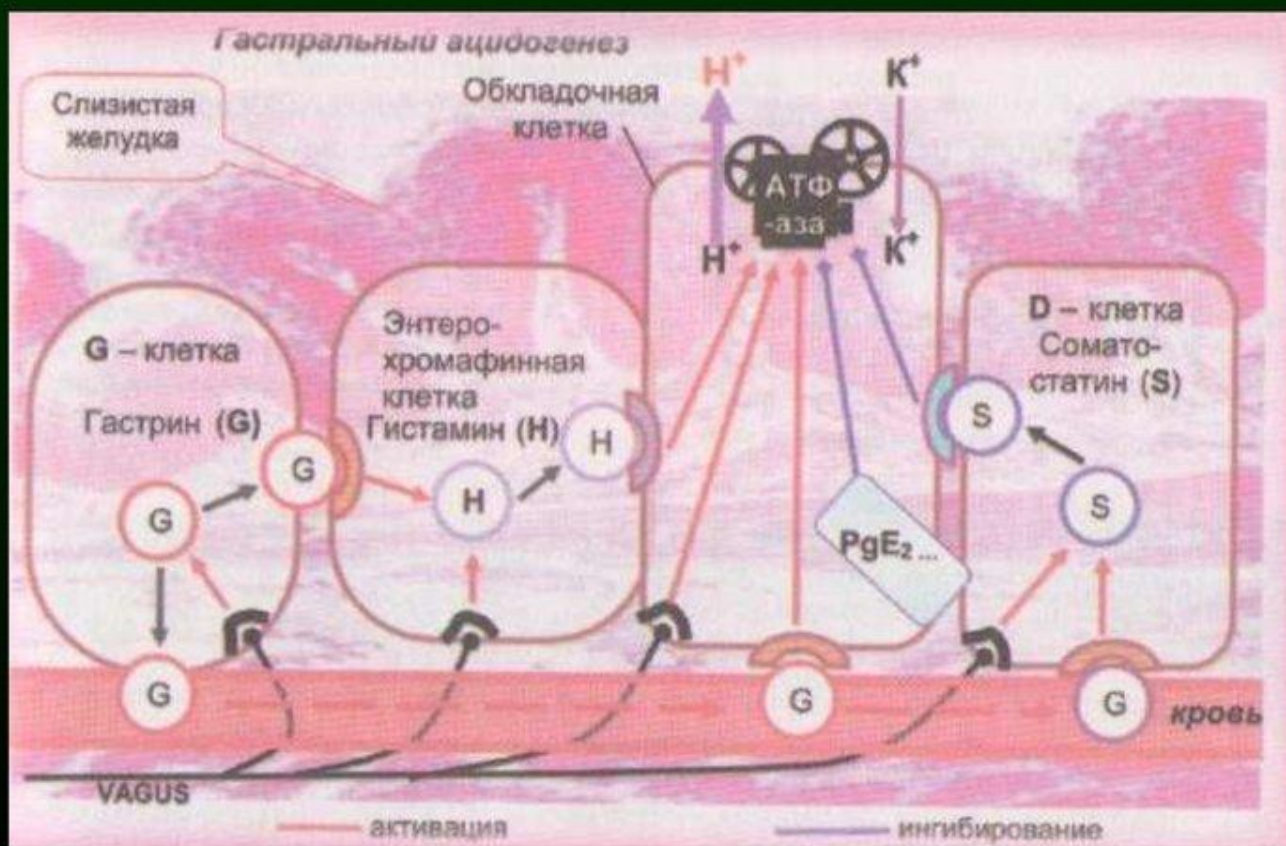
Сібір жарасы.

- Осы ауруды С.С. Андриевский өзіне жұқтырған 1788 ж, Сібір аймағында эпидемиясы байқалған, сондықтан сібір жарасы деп атаған. Этиологиялық маңызын Р.Кох және Л.Пастер 1881 жылы айқындаған.

Пептикалық түйнеме және асқазанның түйнемелік ауруы.

Түйнемелік ауру – бұл асқорыту жүйесінің біріншілікті өзіндік патологиялық формасы.

Пептикалық түйнеме(симтоматикалық түйнеме) – асқазан бұзылысының екіншілікті формасы.

Негізгі себептері:

- Асқазан шырышының қорытылуы қиын тағамдармен зақымдануы
- Асқазан шырышының химиялық заттардан күйюі
- Алкоголдің әсері

ЭПИДЕМИОЛОГИЯСЫ

- Инфекция көзі болып:
- жиі ірі және ұсақ малдар, жылқы (60-85%)
- сирек шошқа, түйе, есе, жабайы жануарлар

Сібір жарасы

Өкпелік формасы

- **1. Жұғу жолдары**
- **2. Ену қақпасы (ошақ)**
- **3. Клиникасы**

- **1. Ауа-тамшы, ауа - шаң**
- **2. Жоғарғы тыныс алу жолдары, өкпе**
- **3. Бронхо-пневмония, интоксикация, қан аралас қақырық, өкпе ісігі-летальді жағдай**

Сібір жарасы Ішектік формасы

- 1.Жұғу жолдары

- 2.Ену қақпасы
(локализациясы)

- 3.Клиникасы

- 1.Алиментарлы: ет, ауру жануардың сүті

- 2.Асқазан –ішек жолдары

- 3.Интоксикация құбылысы, ішектің бұзылуы, ішектің геморрагиясы

- **летальді жағдай**

Терідегі түрі – түйнемелі карбункул

Сібір жарасының шектелген түрі (карбункулезді)

(c) University Erlangen,
Department of Dermatology
Phone: (+49) 9131-85-2727

Сібір жарасы ауруының эпидемиологиясы және клиникасы. Сібір жарасының тері формасы

- 1. Зақымдалу жолы
- 2. Ену қақпасы (ошағы)
- 3. Клиникалық көрініс беруі
- 1. Қарым-қатынас (жануар өліктері, зақымдалған жануардың еті, терісі, жүні арқылы).
- 2. тері, шырышты қабықша
- 3. Сібір жаралық карбункула (некроз, серозды сұйықтық, қара жіпше)

Профилактика Сібір жарасы

Спецификалық профилактика

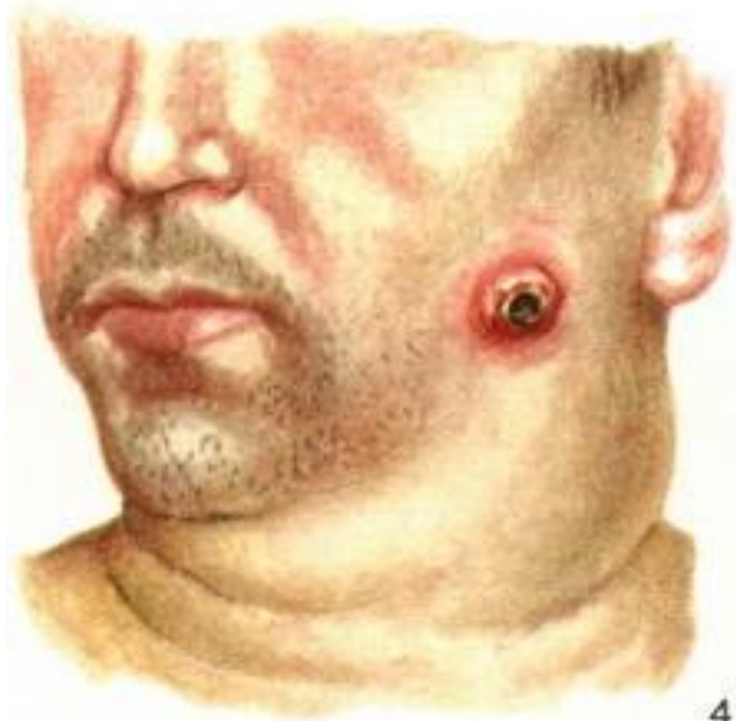
- тірі сібір жарасы вакцинасы-
иммунитет 1 жыл
- жедел профилактика- сібір
жарасына қарсы иммуноглобулин

Спецификалық емес профилактика-

Дер кезінде анықтау және
изоляциялау және науқасты емдеу,
ветеринарлық шаралар жүргізу.

3

4

5

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАҚМЕТ!!!**